

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 1. 2024, sp. zn. 1 Ntd 1/2024, ECLI:CZ:VSPH:2024:1.NTD.1.2024.1

Číslo: 25/2025

Právní věta:

Jednočinný souběh zvláště závažných zločinů těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. g) tr. zákoníku a násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku není vyloučen.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 16.01.2024

Spisová značka: 1 Ntd 1/2024

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Jednočinný souběh, Násilí proti úřední osobě, Těžké ublížení na zdraví

Předpisy: § 145 odst. 1 tr. zákoníku

§ 145 odst. 2 písm. g) tr. zákoníku

§ 325 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku

§ 325 odst. 3 písm. a) tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze rozhodl ve věci vedené u Okresního soudu v Jičíně pod sp. zn. 16 T 154/2023 o návrhu na určení příslušnosti tak, že k projednání věci je podle § 24 odst. 1 tr. ř. příslušný Krajský soud v Hradci Králové.

I.

Návrh na určení příslušnosti

1. Okresní soud v Jičíně usnesením ze dne 5. 12. 2023, sp. zn. 16 T 154/2023, rozhodl podle § 188 odst. 1 písm. a) tr. ř. o předložení věci Vrchnímu soudu v Praze, protože dospěl k závěru, že k jejímu projednání není věcně příslušný. Věc by měl podle jeho mínění v prvním stupni projednat Krajský soud v Hradci Králové. Argumenty okresního soudu lze shrnout tak, že skutek obviněného R. U. popsany v obžalobě je namíste právně kvalifikovat jako pokus zvláště závažného zločinu násilí proti úřední osobě podle § 21 odst. 1, § 325 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) tr. zákoníku v jednočinném souběhu s pokusem zvláště závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1, § 145

odst. 1, 2 písm. g) tr. zákoníku, přičemž s ohledem na trestní sazbu druhého z uvedených trestných činů, která je pět až dvanáct let, jde podle § 17 odst. 1 tr. ř. o věc spadající do kompetence krajského soudu jako soudu prvního stupně.

II.

Rozhodnutí o návrhu na určení příslušnosti

2. Vzniknou-li pochybnosti o příslušnosti soudu, rozhoduje o tom, který soud je příslušný k projednání věci, podle § 24 odst. 1 tr. ř. soud, jenž je nejbližše společně nadřízen soudu, u něhož byla podána obžaloba, a soudu, který má být příslušný podle rozhodnutí o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti. Tímto soudem je ve vztahu ke Krajskému soudu v Hradci Králové a Okresnímu soudu v Jičíně Vrchní soud v Praze.

3. Poté, co se vrchní soud seznámil s obžalobou a předloženým spisovým materiálem, dospěl k závěru, že právní názor Okresního soudu v Jičíně ohledně možného přísnějšího posouzení skutku kladeného obviněnému R. U. obžalobou za vinu, je opodstatněný a že vskutku vyvstává pochybnost o tom, zda v obžalobě použitá právní kvalifikace plně vystihuje povahu a závažnost skutku, pro který se trestní řízení vede. A protože při rozhodování o věcné příslušnosti před nařízením hlavního líčení platí, že pokud skutkový stav tvrzený v obžalobě a důkazy shromážděné v přípravném řízení zatím neumožňují bezpečné posouzení skutku jako trestného činu, k jehož projednání je příslušný na prvním stupni okresní soud, a naopak je popis skutku formulován tak, že v kontextu dalších obžalobou tvrzených okolností nevylučuje, že by se mohlo jednat o trestný čin, o němž přísluší konat řízení na prvním stupni krajského soudu, je nezbytné, aby věc projednal v zájmu zásady rychlosti a ekonomiky řízení rovnou Krajský soud v Hradci Králové.

4. K možné právní kvalifikaci skutku, pro který se vede trestní stíhání obviněného R. U., vrchní soud připomíná, že každý skutek má být zásadně posouzen podle všech zákonných ustanovení, která na něj dopadají. Základním smyslem jednočinného souběhu trestných činů je vystihnout povahu a závažnost trestné činnosti pachatele (srov. přiměřeně rozhodnutí publikované pod č. [25/1964](#) Sb. rozh. tr.), a ta bude zpravidla nejlépe vystižena, pokud bude skutek kvalifikovaný podle všech ustanovení trestního zákoníku, jejichž znaky jsou v něm dány. Pouze v některých případech je jednočinný souběh vyloučen, přestože skutek formálně vykazuje znaky dvou nebo více skutkových podstat trestných činů. Je to v důsledku jejich konkurující si povahy, resp. povahy sbíhajících se právních kvalifikací na tomtéž skutku *de iure*, zaměřených vůči témuž chráněnému objektu. Jde o případy, kdy jsou trestné činy navzájem v poměru speciality (*lex specialis derogat legi generali*) nebo subsidiarity (*lex primaria derogat legi subsidiariae*) a také jde-li o tzv. faktickou konzumpci (*lex consumens derogat legi consumatae*) nebo o pokračování v trestném činu či trestný čin trvající a hromadný.

5. Státní zástupce v podané obžalobě tvrdí, že obviněný dne 4. 5. 2023 ve Věznici Valdice, kde vykonává trest odnětí svobody, při bezpečnostní prohlídce cely zaútočil na dozorce tím způsobem, že uchopil na chodbě před celou volné o zeď opřené kovové dveře vážící 20 kg, zdvihl je nad hlavu a s rozběhem je po něm prudce hodil. Současně v obžalobě státní zástupce konstatuje, že obviněný byl doposud 11x soudně trestán, mimo jiné i rozsudkem Okresního soudu ve Zlíně ze dne 25. 4. 2016, sp. zn. 34 T 210/2015, kterým byl odsouzen za pokus zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku.

6. V posuzované věci je tedy pro otázku věcné příslušnosti zásadní, zda v obžalobě popsáný skutek, který vykazuje znaky jak zvláště závažného zločinu násilí proti úřední osobě podle § 325 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, tak zvláště závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, 2 písm. g) tr. zákoníku (resp. pokusu o ně), lze právně posoudit jako oba tyto zvláště závažného zločiny spáchané v jednočinném souběhu nebo pouze jako první z nich, jak bez

právní argumentace uzavřel státní zástupce, který pouze odkázal na názor nadřízeného státního zastupitelství.

7. až 8. Vrchní soud v Praze připomenul obecné závěry týkající se posuzované otázky a dovedl, že prokáže-li se, že pachatel naplnil také zvlášť přitěžující okolnost podle § 145 odst. 2 písm. g) tr. zákoníku, tj. že se opětovně dopustil úmyslného těžkého ublížení na zdraví (shodně viz ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 4093, marg. č. 10.), která významně zvyšuje škodlivost skutku tak, že ji zákonodárce vyhradil při ochraně před úmyslnými útoky na zdraví zvláštní kvalifikovanou skutkovou podstatu, tak skutková podstata uvedená v ustanovení § 325 tr. zákoníku na ni ve své základní ani kvalifikované podobě vůbec nepamatuje. Při absenci právního posouzení skutku podle § 145 odst. 1, 2 písm. g) tr. zákoníku by tak nebyla dostatečně vystižena povaha a závažnost trestného činu, neboť by právní kvalifikací nebyla podchycena skutková okolnost významně ji ovlivňující (§ 39 odst. 1, 2 tr. zákoníku).

9. Nad rámec uvedeného vrchní soud dodal, že při závěru o vyloučení jednočinného souběhu zločinů uvedených v § 325 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku a § 145 odst. 1, 2 písm. g) tr. zákoníku by v praxi mohla nastat paradoxní situace, že pachatel, který úmyslně jinému těžce ublíží na zdraví a poté toto jednání zopakuje, ovšem směřuje ho proti úřední osobě pro výkon její pravomoci, bude ohrožen trestem v mírnější sazbě (podle § 325 odst. 3 tr. zákoníku, kde je trestní sazba 3 až 12 let), než pachatel, který se dopustí z pohledu povahy a závažnosti zcela srovnatelných skutků, jen v opačném pořadí (jemu by byl ukládán trest podle § 145 odst. 2 tr. zákoníku, kde je sazba 5 až 12 let). Odpovědnost podle § 145 odst. 1, 2 písm. g) tr. zákoníku totiž přichází v úvahu nejen tehdy, pokud pachatel předtím spáchal trestný čin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 tr. zákoníku (znak „opětovně“), ale i v případech, v nichž se pachatel dopustil jiného zvlášť závažného zločinu, jestliže při něm úmyslně způsobil těžkou újmu na zdraví nebo smrt, popř. se o takový zvlášť závažný zločin pokusil. Tímto předchozím zvlášť závažným zločinem může být zvlášť závažný zločin, který takový úmyslně způsobený následek předpokládá, jak v základní skutkové podstatě, tak zvlášť závažný zločin, u něhož je úmyslné způsobení těžké újmy na zdraví či smrti okolností podmiňující použití vyšší trestní sazby.

10. Vrchní soud v Praze proto rozhodl podle § 24 odst. 1 tr. ř. tak, že k projednání věci obviněného R. U. je příslušný Krajský soud v Hradci Králové. Pro úplnost pak připomíná, že doručení rozhodnutí o příslušnosti soudu podle § 24 odst. 1 tr. ř., v němž je uvedena možnost přísnějšího právního posouzení skutku, má shodné účinky jako upozornění na možnost přísnější právní kvalifikace skutku podle § 190 odst. 2 tr. ř. (shodně rozhodnutí publikované pod č. [4/2007](#) Sb. rozh. tr.).